

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznika. — Inserati do 30 petič & Din 2.—, do 100 vrst Din 2.50, od 100 do 300 vrst & Din 3.—, večji inserati petič vrsta Din 4.—, Popust po dogovoru, inseratni davek posebej. — Slovenski Narod velja mesečno v Jugoslaviji Din 12.—, za inozemstvo Din 25.—, Rokopisni se ne vračajo.

UREDNIŠTVO IN UPRAVNIŠTVO
LJUBLJANA, Knačjeva ulica št. 5
Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126

PODEUŠNICE:
MARIBOR, Grajski trg št. 8 — — — — — CELJE, Kocenova ulica 12. — Tel. 190.
NOVO MESTO, Ljubljanska c. Tel. št. 26. JESENICE, Ob kolodvoru 101. — — —
Račun pri poštne Čekovnem zavodu v Ljubljani št. 10.351.

HITLERJEVCI V VLADI

Narodni socialisti bodo vstopili v vlado kot zaupniki predsednika Hindenburga in ne kot stranka

Berlin, 4. avgusta. Čeprav je večina strankinih voditeljev odsotna iz Berlina, razmotriva tisk o možnosti koalicije med narodnimi socialisti in centrom. Ta razmotrivanja se opirajo na članek v »Germaniji«, v katerem je bil označen kot zadnji izhod, da se poskrbi dela zmožen državni zbor. Razen tega so v teku prizadevanja, da bi se sestavila frakcija sredine, ki naj bi bila sestavljena iz centroma, bavarske ljudske stranke, državne stranke, gospodarske stranke in nemške ljudske stranke. Vsa ta prizadevanja se presojajo precej pesimistično. Največ upanja v uspeh imajo prizadevanja za združitve centroma z bavarsko ljudsko stranko.

Pod naslovom »Izpremembra v državni vladi« objavlja »Lokalanzeiger« naslednjo vest: Po posvetovanjih, ki jih je imel Hitler, se lahko smatra kot gotovo, da bodo narodni socialisti postavili zelo dalekosežne zahteve za prevzem vladavine v državi. Državni predsednik in državna vlada pa bi utegnili zavzeti stališče, da mora sedanja vlada ohraniti svoj značaj kot predsedniška vlada, kar pomeni, da bi morali narodni

socialisti vstopiti v vlado ne kot predstavniki stranke, temveč zato, ker so posebno zmožni in uživajo zaupanje državnega predsednika. V krogi, ki so blizu državni vladi, domnevajo, da bo centrom najprej toleriral z narodnimi socialisti izpolnjeno vlado, ker je že tako izrazil mnenje, da je treba narodne socialiste pritegniti k odgovornosti za vodstvo državnih poslov.

Kakor je izvedela »Vossische Zeitung«, bo državna vlada sklicala novoizvoljeni državni zbor za 30. avgusta, zadnji dan zakonitega roka!

Berlin, 4. avgusta. Včeraj se je sestalo v Berlinu vodstvo zveze krščanskih strokovnih organizacij, da zavzame stališče glede na sedanji gospodarski in politični položaj. Prevladalo je soglasno prepričanje, da morajo strokovne organizacije ukreniti vse za preprečitev nadaljnjega poslabšanja socialnih in gospodarskih razmer. V ta namen smatra kot nujno potreben takojšen povratek k ustavnim razmeram v državi in deželah. Posebno važnost pripisuje zveza krščanskih strokovnih organizacij nedotakljivosti državnih svobod.

ščin ter zborovalni in društveni svobodi.

Monakovo, 4. avgusta. K objavljenemu razgovoru Hitlerja z dopisnikom lista »News Chronicle« izjavlja tiskovni urad državnega vodstva narodne socialistične stranke, da takega razgovora sploh ni bilo in da se zastopnik »News Chronicle«, Davenport, sploh ni sestel s Hitlerjem, ker je govoril samo z zastopnikom tiskovne službe narodne socialistične stranke za inozemske informacije.

Berlin, 4. avgusta. AA. Verjetno je, da bo državni kancelar Papen sam kandidiral za pruskega ministrskega predsednika, da bi tako izravnal svoj akt z dne 20. julija, ko se je dal postaviti za državnega komisarja Prusije. Do izvršitve vsekakor ne bi prišlo brez težav. Papen bi si v ta namen moral zagotoviti glasove centroma ali na vsaj doseči, da se centrumski poslanci vzdrže glasovanja. Centrom ne kaže v tem trenutku preveč naklonenosti napram Papenu, ki se je oddvojil od stranke v okoliščinah, ki jih katoliški voditelji še vedno ne morejo pozabiti.

Konferenca agrarnih držav

Varšava, 4. avgusta. AA. Dne 24. t. m. se sestane v Varšavi predsedstvo bloka agrarnih držav, v katerem so zastopane Poljska, Jugoslavija, Češkoslovaška, Mađarska, Rumunija, Bolgarija, Letonska in Estonska.

Preosnova rumunske vlade

Bukarešta, 4. avgusta. AA. Odkar je Manu pristal na to, da ponovno prevzame predsedstvo rumunske narodne kmetijske stranke njegovi prijatelji in prvaki stranke silno pritiskajo nanj, naj sestavi tudi novo vlado. Verjetno je, da bo Manu poudaril njihovim prizadevanjem. Tako ne bi prišlo do sestave prehodne vlade z Vajdo Vojvodom ali Mihalakom na čelu. Pričakujejo, da bo Manu sporočil svoj definitivni sklep drevi na seji izvršnega odbora narodne kmetijske stranke.

Reorganizacija francoske uprave

Pariz, 4. avgusta. Pozno sredi je bila seja ministrskega sveta, na kateri so razpravljali skoraj izključno o proračunu za l. 1933 in reorganizaciji uprave, s katero naj bi se doseglo 5% znižanje osebnih izdatkov, ki ga je zahtevala zbornica. V zvezi s tem pričakujejo v političnih krogih, da v prihodnjih tednih važne notranje-politične odločitve. Zbornica se bo baie takoj po volitvah v senat v oktobru sestala, da prične debato o finančnem osnutku. Socialisti nameravajo baie predložiti v izpravo lasten osnutek proračuna.

Krvavi izgredi v Belgiji

Bruselj, 4. avgusta. V Lummenu pri Liegeu je prišlo do spopadov med Valonci in Flamci. Valonski narodni socialisti so hoteli pred flamskim društvenim domom sežgati slavnostno lutko, ki je predstavljala voditelja flamcev Bormsa. Zato so iz bližnjih hiš streljali nanje. Obenem je flamsko prebivalstvo napadlo valonske demonstrante s kamni in palicami. Prišlo je do boja, pri katerem je bilo več oseb hudo ranjenih.

Nov revolucionarni pokret v Indiji

London, 4. avgusta. Kakor poročajo iz Bombaya, se boje v vladnih krogih po zadnjih napadih na angleške častnike v pristaniščih in bombnih atentatih na ameriške poslamišče izbruh novega upora, ki ga že dolgo pripravljajo ekstremisti. V zvezi s tem so Gandhijevi pristajali po vseh mestih pod strogim nadzorom. Vsekdan je izvršenih mnogo aretacij. Samo v sredo je bilo v Patni aretiranih 700 indskih nacionalistov in dva komunisti.

Nesoglasja v ameriški vladi

Washington, 4. avgusta. Državni tajnik za trgovino Lamont je nenadoma odstopil, ker je prišlo do nesoglasja s predsednikom Hooverom zaradi uvedbe petdenarnega delovnega tedna. Za njegovega naslednika je Hoover imenoval predsednika nadzornega sveta avtomobilsko družbe Chryslera Chas. S. Koppa.

Vojna nevarnost v Južni Ameriki

Bolivija in Paraguay pristajata na rešitev spora z razsodiščem. — Posredovanje drugih držav

Ženeva, 4. avgusta. Bolivijska vlada je na poziv Društva narodov odgovorila, da se Bolivija nikakor ne brani uporabi miroljubne metode za rešitev spora s Paraguajem. Tudi Paraguaj je sporočil Društvu narodov, da je pripravljen predložiti spor z Bolivijo razsodišču.

Washington, 4. avgusta. Drevi bo v državnem departementu podpisana skupna nota zastopnikov 18 ameriških držav, v kateri se bosta pozvali državi Paraguay in Bolivija, naj ustavita so-

vražnosti. Nota bo takoj dostavljena obema državam. Kakor se govori, so se države, ki bodo podpisale to noto, sporazumele o diplomatskem, gospodarskem in političnem bojkotu proti vsakemu oboroženemu napadalcu.

London, 4. avgusta. Angleška diplomatska zastopnika v La Pazu in Asuncionu sta dobila nalog, naj protestirata pri vladah Paraguaya in Bolivije proti vsaki vojaški akciji in pozoveta obe vladi, naj ohranita mir.

Ameriški veterani se razhajajo

Beda bivših ameriških bojevnikov — Uspešno posredovanje župana v Johnstownu

New York, 4. avgusta. V Johnstownu v Pennsilvaniji se še vedno zbirajo bivši bojevniki, ki so bili pregnani iz Washingtona in prihajajo tudi iz drugih ameriških držav. Med prebivalstvom so veterani zaradi svojega bednega socialnega položaja izzvali veliko vznemirjenje. Župan mesta, ki šteje okrog 70.000 prebivalcev, je brzolavno pozval ameriške Rdeči križ, naj pomaga bednim bivšim bojevnikom, ki jih je na tisoče in jih spremljajo njihove žene in otroci. Ljudje so brez živeža, obleke, strehe in sploh brez vsakih sredstev. Tudi predsedniku Hooveru so poslali brzojavko, v kateri ga pozivajo, naj se vendar spomni človečanstva in dokaže, da je pravi Američan.

Prosili so ga, naj pozove Rdeči križ na pomoč. Major Waters, ki se je z ostalimi člani štaba biv. bojevnikov nastanil na nekem veleposesstvu blizu Johnstowna, karega mu je odstopila neka bogata Američanka, je izjavil, da bodo veterani odločali v bližnji volilni borbi. Iztrgali bodo kapitalu njegovo sedanjo oblast iz rok in jo vrnili ameriškemu narodu.

New York, 4. avgusta. V Johnstownu koncentrirana armada bivših bojevnikov je soglasno sklenila, da ugodni pozivu župana v Johnstownu ter se razide. Vojni udeleženci bodo dobili presto vožnjo za povratek v domovino.

Nesreče in nezgode

Ljubljana, 4. avgusta. Včeraj je tu zopet dan nesreč. Od vseh strani in iz raznih krajev so prepehali v ljubljansko bolnico številne ponesrečence, med njimi dva s smrtno usodnimi poškodbami.

Prvi, ki so ga včeraj popoldne pripeljali v Ljubljano, je bil mizar Alojzij Erzen, rojen leta 1902 in doma iz Gornjega Logatca. Tam je namreč včeraj popoldne divjala huda nevihta, med katero je večkrat tresčilo. Strela je oplazila in omamila tudi Erzena. Ko so ga prepeljali v bolnico, je bil še nezavesten, davi se je pa njegovo stanje nekoliko izboljšalo.

Gregorčič Slavko, posestnik stn iz Vrnice, občina Sodražica na Dolenjskem, je včeraj stal pred domačo hišo, ko so se nenadoma zvrstile nanj zložene deske. Hudo poškodovanega so potegnili izpod desk, imel je zlomljeno desno kolčnico in precej razbito zgornjo celjost.

Zarje težke nesreče je postal tudi posestnik Matija Debevc z Jezera pri Cerknici. Moč je sanoi napajal krave, ki so nenadoma zbežale. Bna krava ga je podrla, na tleh ležečemu je pa druga stopla na trebuh. Debevcove poškodbe so zelo resne in je njegovo stanje brezupno.

Posestnik Urban Petan, vpokojeni rudar iz Hrastnika, je včeraj pomagal voziti vino, nesreča je pa hotela, da je prišel pod voz, ki mu je stal levo nogo. S popoldanskim vlakom so ponesrečenega rudarja prepeljali v Ljubljano.

Jera Skubic, šolstna učiteljica z Lavorce, je včeraj popoldne v gozdu nabirala jagode. Na gladkih tleh je spodrsnila in padla na trebuh, kjer je imela privezано kancilico za jagode. Zadobila je precej hude notranje poškodbe. — V Ljubljani je včeraj popoldne padel 30letni usnarj Lode Spiglic na glavo in zadobil precejšnjo rano. V bolnici so ga obvezali in jo je že lahko zapustil.

Huda prometna nesreča se je pripetila včeraj popoldne pri Blagovici. Banovinski cestar Alojzij Trpin, star 28 let, se je pehjal na kolesu domov, za njim je pa privozil tovorni avto pivovarne Union in ga podrl. Kolesar je v loku odletel in stran in nezavesten obležal. Dobil je hude poškodbe po telesu, razbito ima tudi vso lobanjo. Ponesrečenca je rešilni avto nezavestnega prepeljal v ljubljansko bolnico. Trpinovo stanje je brezupno. Kdo je kriv nesreče, še ni ugotovljeno.

Pri hripi, bronhitisu, vnetju mandljev, pljučnem katarju, zasluženosti nosu, sapnika, požiralnika in jabolka, obolenjih oči in ušes skrbimo zato, da čisto očistimo temeljito žleodec in črevo z uporabo naravne »Franz Josefove« grenčice. Znameniti strokovnjaki za nego zdravja svedočijo, da »Franz Josefova« voda dobro služi tudi pri šenu in drugih mrzličnih nalezljivih boleznih. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

Kočljiv položaj avstrijske vlade

Lausanski protokol o posojilu Avstriji še vedno v nevarnosti. — Vlada odvisna od enega samega glasu

Dunaj, 4. avgusta. Položaj v Narodnem svetu kaže, da so težkoče, ki ovirajo uspešno delo vlade dr. Dollfussa, skoro nepremagljive. Odobritev lausanskega protokola, ki naj bi prinesla Avstriji novo posojilo, za katero se je več mesecev hudo prizadevala, je odvisna popolnoma od srednjega naključja in danes še ni gotovo, ali bo prišlo do nje pri končnem glasovanju v Narodnem svetu. Kakor piše »Neue Freie Presse«, obstoja v mnogih smereh med dr. Dollfussom in Landbundom razlika v naziranjih. Landbund želi, da bi se lausanskemu protokolu o posojilu pristavila avtentična interpretacija, po kateri večinska odločitev sveta

Društva narodov ne more biti obvezna za finančni program in za uporabo posojila. Ta želja se smatra splošno kot neizpolnjiva. Umevno je, da morejo biti pogoji, o katerih govori lausanski protokol za vračanje posojila, ki ima nastopiti po deseterih letih, samo finančnega značaja, ne pa političnega. Za sedaj še ni jasno, kako naj bi si vlada preskrbelala en glas večine, ki ga potrebuje v plenumu za ratifikacijo lausanske pogodbe, ker so se z glasovanjem o nezaupnici posamezni poslanci več ali manj že opredelili. Vsekakor je položaj zelo kočljiv in je povsem nejasno, kako se bodo dogodki razvijali v bodoče.

Trgovinski provizorij Avstrije in Mađarske

Dunaj, 4. avgusta. AA. Glavni parlamentni odbor je na svoji seji v torek zvečer sprejel provizorij v obliki modusa vivendi z Mađarsko, ki bo trajal do 16. t. m. Upajo, da se dotlej uspešno zaključijo sedanji trgovinska pogajanja med Avstrijo in Mađarsko in da pride do definitivne trgovinske pogodbe. Sedanji provizorij velja samo v okviru kontingentov, to je obe državi si vzajemno jamčita druga drugi tolikšen uvoz, kolikor ga določa ta provizorij.

Dunaj, 4. avgusta. Na podlagi trgovinskega provizorija, sklenjenega z Mađarsko, bo Avstrija uvozila 23.000 stotov pšenice moke, 6.000 stotov jabolk in hrusk, 300 glav goveje živine in 2.300 stotov prašičev, perutnine, zelenjave in jaje. Avstrija bo izvozila v Mađarsko predvsem 66.000 stotov lesa, 1800 stotov papirja, celuloze, električnega materiala, tkanin, stekla, orodja, jekla in drugih industrijskih predmetov.

Izvoz premoga in koksa v Avstrijo

Beograd, 4. avgusta. AA. Po brzojavnem obvestilu avstrijskih zveznih železnic z dne 2. t. m. je odrejeno v zmišlu št. 62 avstrijske prometne uredbe in št. 5. mednarodne konvencije za prevoz blaga, po železnicah ter v veljavo od 8. t. m., da se pošiljke mineralnega premoga in koksa, poslane v inozemstvo na avstrijske postaje, sprejemajo na avstrijske železniške proge samo tedaj, če pri uvozu v Avstrijo niso obremenjene z nikakimi taksami. Na podlagi te odredbe avstrijskih zveznih železnic je generalna direktorja državah železnice izdala navodila železniškim postajam v naši državi, da morajo pri morebitni predaji mineralnega premoga in koksa za avstrijske postaje po 7. t. m. zahtevati od odposiljalcev, da te pošiljke popolnoma frankirajo do državne meje z Avstrijo.

Zadnji portugalski kralj na mrtvaškem odru

Lizbona, 4. avgusta. AA. Včeraj je defiliralo okrog 50.000 ljudi pred kredo bivšega kralja Manuela.

Slaba letina na Poljskem

Varšava, 4. avgusta. Iz raznih delov Poljske prihajajo alarmantne vesti o hudi katastrofi, ki je po večini uničila vso letošnjo žitno letino. Na žitu se je pojavila šk. pšenična rja, ki je po nekaterih poročilih uničila do 80% pšenice in 44% ovseve in ječmenove letine. V nekaterih krajih grozi zaradi tega lakota.

Carinski zid britskega imperija

London, 4. avgusta. Iz Ottawe poročajo, da pripravljajo delegati konference angleškega imperija baie pogodbo na tej podlagi, da se zatvori imperij z visokimi carinami proti vsem državam, s katerimi Anglija ni sklenila trgovinskih pogodb, in uvedejo zmerné carine za države, s katerimi obstojajo trgovinske pogodbe, na drugi strani pa obirajo minimalne carine za vse vrste blaga v območju imperija.

Smrt najstarejšega čl. novinarja

F. ga, 4. avgusta. Predsnočnim je umrl v Tatranski Lomnici eden najstarejših češkoslovaških novinarjev Josip Ponižek, urednik »Narodnih listov«. Bil je od l. 1883 parlamentarni poročevalec svojega lista na Dunaju, po prevratu pa je prišel v Prago in postal in parlamentarni urednik svojega lista. V mladih letih je študiral nekaj let slavistiko pri Miklošiču, kar ga je močno zbližalo s Slovenci. Prestavil je več Prešernovih in Stritarjevih pesmi v češčino. Pokojnik je bil dolgo časa tudi dopisnik »Edinosti« v Trstu. Njegovo zadnje delo je bila knjiga »Poslednji Habsburžani«, ki je izšla l. 1927 v treh zvezkih v Pragi.

Omejitev žitnega uvoza v Francijo

Pariz, 4. avgusta. AA. Uradni list objavlja danes odlok, po katerem se svizla dosedanje razmerje 86% za domačo moko, ki se mora razbiti pri izdelovanju kruha, na 82%.

Borzna poročila.

LJUBLJANSKA BORZA.

Devize: Amsterdam 2281.25 — 2292.61.
Berlin 1246.00 — 1256.89, Curih 1103.45 — 1108.95, London 198.75 — 200.35, New York 5644.20 — 5672.46, Pariz 222.00 — 223.12.
Praga 167.60 — 168.46, Trst 288.40 — 290.80.

INOZEMSKA BORZE.

Curih, 4. avgusta. Pariz 20.125, London 12.01, New York 513.75, Bruselj 71.28, Milan 26.1750, Madrid 41.56, Amsterdam 206.75, Berlin 122.25, Sofija 3.72, Praga 16.16, Varšava 52.60, Bukarešta 2.64.

R. Desconville

Prokletstvo ljubezni

Roman.

16

Toda v Parizu ostaneta samo še en dan. Ali pride Carmen na določeni kraj? Ali ni bil zadnji pozdrav že poslan in sprejet? Morda bi bilo pa bolje molčati. Če je imela žena ljubčka, ga zdaj itak zapusti in nikoli več se ne bosta videla. Kar je glasno zapel zvonec. Ni še odzvenel njegov glas v nočni tišini, že je zapel drugič, tretjič.

Vratarju se menda ni hotelo vstati, kajti zvonec je zapel četrtič in petič, a zmagaj se je začel močan, dobrodušen glas:

— Hej, vstani... kaj pa to pomeni, lenih!

In obenem se je zaslislal razigran smeh kočijaža, ki je jemal s kozla prtljago, zadovoljen z dobro napitino. Vratar je pomolil glavo skozi okno in zaklical:

— Kdo pa je?... Saj že grem, ničar ne zvonite tako neznosno.

Tudi Carmen in Helena sta pogledali skozi okno.

— Ah, bože moj! — je vzkliknila Carmen. — Zdi se mi, da je to...

— Da, da, milostiva! — je zaklical vratar odpirajoč vrata, — gospod je. — Ramon! Je mogoče? — se je začudil Saint-Hyrieix.

— Ah!... To je bilo vse, kar je spravila iz sebe presrečna Helena.

— Ti...

Poljubi, vprašanja, klci radosti.

— Zakaj nas pa nisi obvestil o svojem prihodu? — je vprašala Carmen brata.

Ker nisem mogel. Pomislite, bil sem s svojim družabnikom po važnih opravkih na obali v Colonu. Opravila sva zelo hitro in dobro, tako da je bil Neville neizrečeno vesel. Že sva se vračala v pristanišče, ko sva zagledala preokooceanski parnik, pripravljen baš k odhodu.

Videč ljudi, stopajoče v čolne, ki so jih naglo odvažali k parniku, sem nehote pomislil, da se vračajo ti srečnejši v Francijo. In solze so mi stopile v oči.

Neville me je pa prijel za ramo, skočil v čoln, me potegnil za seboj in odpeljal k parniku.

— Dragi moj, — mi je dejal, — strah pred tropično mrzlico je začel modrosti. Če se zdaj ne vrneš za nekaj časa v Francijo, te napade domotožje, za njim pa mrzlica. Brž se odpelji in ostani nekaj časa doma. Tvoja prisotnost tu zdaj ni nujno potrebna, če te bom pa rabil, te že obvestim.

In tako sem se odpeljal.

— Škoda, da nas niste obvestili, da se za nekaj časa vrnete, — je dejal Saint-Hyrieix. — Vaša sestra se ne bo mogla dolgo veseliti vašega prihoda, dragi Ramon, kajti vračate se v hipu, ko midva zapuščava Francijo.

— Vidva odhajata?

— Še nocoj z brzovlakom v Marseille, kjer se jutri vkrcava na parnik.

— Kam sta se pa namenila?

— V Guyano v važni misiji.

— In Carmen vzamete s seboj?

— Seveda, — je odgovoril Saint-Hyrieix z nekim čudnim naglasom. — Ko je vaša sestra privolila v poroko z menoj, je dobro vedela, da me bo lahko poklic vsak hip poklical iz domovine.

— In prav rada grem z vami, dragi moj, — se je oglašala Carmen. — Obžalujem pa, da morava odpotovati baš zdaj, ko si se vrnil ti, Ramon.

Ramon in Helena, sebična kakor vsi zaljublenci, sta bila v polnih dušskih radostih svidenja.

— Kaj pa sinko? — je vprašal Ramon. — Pripoveduj mi o nem.

— Še vedno je pri stari mami. Morski zrak je bil res nujno potreben njegovemu rahlemu zdravju; a zdaj se počuti že celo dobro.

— Škoda, zares škoda, — se je vmešal v pogovor Saint-Hyrieix, — da že včeraj niste vedeli za Ramonov prihod. Lahko bi bili pripeljali sinčka s seboj...

— Kaj?... Ti si bila v Penhoetu? — je vprašal Ramon presenečeno.

Smrten strah je stisnil Heleni srce:

— Da, — je brž odgovorila Carmen videč, kako je Helena od strahu prebledela. — Moj mož je Heleno vabil, naj odpotuje z nama, pa se je hotela posvetovati o tem z mamo... Kmalu smo pa spoznali da bi šlo to težko. In prav je, da smo si premislili. Kaj bi bil pa dejal, če bi Helene ne bil našel doma?

— Priznam, — je odgovoril Ramon smeje, — da bi mi bilo to neprijetno. Torej si videla mamo, Helena? Kako se počuti?

— Dobro, zelo dobro! — je jecljala Helena z drhtečim glasom.

— Ah, tem bolje! Njeno zadnje pismo me je navdalo — ne vem zakaj — s strahom, da je bolna, pa noče priznati. Zdad pa vidim, da ni nič hudega.

— Krojač me čaka, — se je oglašala Carmen vsa v strahu, da bi Helena ne izdala njene tajne. — Pojdi z menoj, sestrice.

In mladi ženi sta odšli, kmalu za njima pa tudi Ramon. Saint-Hyrieix je ostal sam. Zdelo se je, da je ves zatopljen v misli na delo, ki ga čaka v Guyani, v resnici so pa bile njegove misli daleč od politike.

— Ne, saj ni mogoče, — je mrmral sam pri sebi. — Carmen bi se ne mogla tako smejati in kramljati, če bi bila kriva. Pismo te podle služkinje je nesramno obrekovanje.

Ta čas se je Carmen nepričakovano vrnila.

— Ali se vrnete k južini? — je vprašala moža.

— Mislim, da se vrnem... A vi?

— Jaz... jaz moram opraviti samo še pri krojaču in pisarnem papirju bi rada še kupila. Na Place de la Bourse sem namenjena v trgovino, potem se na takoj vrnem.

Saint-Hyrieixu so se kar oči zaskrile. — Na Place de la Bourse gre, — je pomislil sam pri sebi. Najbrž na zadnji sestanek. Torej je le res, kar trdi služkinja. Zvedeti moram resnico, pa naj se zgodi karkoli.

In sklenil je zasledovati ženo.

Carmen se je odpravila najprej h krojaču, potem je pa odšla peš na Place de la Bourse in krenila naravnost na pošto. Mož ji je bil ves čas za petami.

Na pošti se je še zadnjič ozrla, boječ se, da bi je kdo ne slišal.

Film ali diapozitive v šolo?

Zanimive ugotovitve profesorja tehnike v Freiburgu Ernesta Castella

Lani spomladi je razpošiljal mednarodni zavod za šolski film v Rimu okoliščino, ki je imela namen dognati, kakšno je mnenje učiteljskega v tem vprašanju. Rezultate je objavil zavod postopoma v svojem glasilu. Odgovori so bili seveda zelo različni. Eni dajejo prednost tej, drugi zopet drugi napravi. V splošnem se vidi, da obstaja oboje sporedno in da naj bi se po starosti in pripravi otrok ter po načinu obravnavanja predmeta filmi in diapozitivi v šolah vrstili. Film ni na mestu tam, kjer lahko opravijo svoje delo diapozitivi. Skoraj brezpomembno je prikazovati otrokom v filmu nepremično krajino, ceste, arhitekture itd. Film v takih primerih ni umesten niti, če spravimo v slike premikanje umetno s tem, da vozi po pozorišču avto ali dekle s kočijo, zlasti če ima gledalec občutek, da se isti predmeti na prvem ovinku ceste zopet pojavijo, da bi poživili prizor. Načelo »za premični film in za nepremične diapozitive« mora obveljati brezpogojno.

Profesor tehnike v Freiburgu Ernest Castella je objavil članek, ki v njem to vprašanje temeljito obravnava. Prišel je do zaključka, da je namen filma prikazovati življenje v resničnem ritmu in da se torej film po svoji nalogi bistveno razlikuje od diapozitivov. Castella dela razliko med kulturnim in šolskim filmom. Kulturni film jemlje zelo široko. Pod njim raz-

ume vse propagandne, dokumentarne in zabavne filme, ki nani v bolj ali manj prikriti obliki dajejo zdrav moralni pouk. Tu sem spadajo tudi filmi, ki propagirajo velike ideje in proslavljajo znamenite može. Kulturni filmov je zdaj zelo mnogo, toda večina ni za otroke, temveč za odrasle.

Solski film je učno sredstvo, kakor vsako drugo, in spremlja ga besedna razlaga. Enkrat ga je treba vrteti hitreje, drugi zopet počasneje, kakor ga pač učenci razumejo. V nobenem primeru pa film ne more v celoti nadomestiti pouka in za učitelja ne pomeni nobenega počitka. Učiteljeva naloga je film pojasniti in zato mora strogo paziti, da ni nobenega protislovja med tem, kar učenec vidi, in med njegovo razlago. Razlaga se mora točno ujemati z vsebino filma. Film je po Castellovem mnenju dobrodošlo dopolnilo diapozitivu, ne more ga pa docela nadomestiti ali izločiti. Filmski trak se da sicer za hip ustaviti, če si hočemo prizor bolje ogledati, in s tem se film nekako izpremeni v diapozitiv, toda daljše zadrževanje bi film poškodovalo ali uničilo. V takem trenutku ne moremo da so filmske slike premalo ostre in da jih v tem pogledu z diapozitivi ne moremo primerjati. Film nam lahko pokaže življenje v gibanju, in to je vse. S tem so pa tudi začrtane meje uporabe filma.

pripetilo. Amherst je majhne mestce in ta dogodek je zadostoval, da so se edinima redarjema, ki ju mestce premore, od groze zježili lasje na glavi. Brž sta obvestila o tem svojega predstojnika, pridružil se jim je še nekaj pogumnih dobrovoljcev in tako so krenili z ubogim Danielom v dom groze, okrog katerega so postavili straže, potem so pa odšli z revolverji v rokah po prstih v hišo.

Brez najmanjše neizgode so preiskali z žepnimi svetilkami razsvetlreno predstobo, potem so pa stopili previdno v zakonsko spalnico, kjer so našli Danielovo ženo mirno spečo. Žena se je pa prebudila in se presenečeno ozrla po nočnih gostih. V naslednjem trenutku so se začeli iz sosedne jedilnice zvoki jazza, ki je igral veselo poskočnico. Redarji so se obrnili na Daniela, Daniel pa na redarje in takoj mu je bilo vse jasno. Ponižno je priznal, da je bil pri odhodu pozabil izključiti radio, ki je baš tistega večera prenašal strahovito tragedijo. In tako je bil dober glas Amhersta rešen.

Zagonetna smrt ameriške milijonarke

Zagonetna smrt ameriške milijonarke Katarine Gordon-Ellis, ki si je baje v svoji razkošni vili v Neuilly pri Parizu končala življenje, je še vedno predmet splošnega zanimanja francoske javnosti. Baje ni sama zavzela velike množine veronala, temveč je bila zastrupljena. Milijonarka je bila ločena od svojega moža in je živela zelo veselo. Često je prirejala pojedine in vabila k sebi lahkoživce obeh spolov. Sama je bila nadušljiva in je često prosila tega ali onega gosta, naj ji da malo veronala. 17. julija so jo pa našli mrtvo in obdukcija je pokazala, da je podlegla zastrupljenju z veronomal. Usodnega dne je bila pri njej vesela družba. Kar je začela milijonarka zopet mučiti naduha, nekdo je stopil v kopalnico, vzela veronala, ga nasa v kozarec in dal milijonarki piti. Gordon-Ellis se je takoj onesvestila in ni več prišla k zavesti. Pozneje se je izkazalo, da manjkajo v kopalnici tri stekleničice veronala.

Gordon-Ellis je bila pohčerjenka bogatega Američana Friderika Wehlana. Po njegovi smrti je podedovala pred leti več milijonov dolarjev. Baje je bila pa vedno svojega bogastva že zapravila. Kot 16 letno dekle se je poročila z Angležem dr. Lorisonom Gordon-Ellsom, letos začelom julija se je pa od njega ločila in pustila pri njem oba otroke v starosti 8 in 9 let.

SE HUSJE

— Moja sestra se je zaročila s vdovcem, ki ima štiri otroke in igra vijolino. Ali si moreš misliti še kaj lužnega?

— Da, šest otrok in trompeto

OBLEKA DELA CLOVEKA

— Vaš mož ima menda novo obleko?

— Ne.

— Toda zdi se mi nekam izpremenjen.

— Oh, to je moj novi mož.

CESTITKE

— Ko je pevka končala peti, so obkolili poslušalci njo in njenega deda ter obema navdušeno čestitali.

— Zakaj pa tudi dedu?

— Ker je gluha.

Mati zadavila hčerko

V Leopoldsdorfu v Avstriji se je odigrala v tork popoldne pretresljiva rodbinska tragedija. Žena krčmarja Edvarda Lojka Ivana je zadignila doma svoji 14-letni hčerki z vrvo vrat, tako da se je nesrečno dekletce zadušilo. Zakonca Lojki imata v Maria Lanzendorfu gostilno, stanujeta pa v Leopoldsdorfu. Hčerko sta imela že štiri leta v samostanski šoli, zdaj je bila pa doma na počitnicah. V tork je vzela mati otroka iz krčme domov na stanovanje, kjer se je odigrala pretresljiva tragedija.

Po obupnem dejanju se je hotela mati obesiti, kar se ji pa ni posrečilo. Orožniki so jo aretirali in izpovedala je, da je hčerko umorila zaradi slabega gmojnega položaja. Imela je namen končati si življenje skupno z možem in vzeti s seboj tudi otroka.

Moskva dobi drugo ime

Boļševiki so čudni tiči. Vse hočejo postaviti na glavo, nobena stara ustanova jim ni po volji in celo stara imena odpravljajo. Posebno neprijetna so jim nekatera stara krajevna imena, ker jih spominjajo na čase carskega režima. Več krajevnih imen so že odpravili in zamenjali z novimi, mnoga pa ta usoda še čaka. Zdad poročajo poljski listi iz Moskve, da nameravajo boļševiki prekrstiti celo starodavno prestolico matuške Rusije, češ da je historično ime ruskega glavnega mesta neprijetno proletarskim ušesom.

Ime Moskva je po boļševiškem mnenju združeno z neštetimi žalostnimi spomini na stare čase.

Boļševiški kolovodje nameravajo baje razpisati natečaj za novo ime Moskve. Drugi pa predlagajo krajšjo in enostavnejšo pot, naj bi namreč Moskvu prekrstili kar brez natečaja in ji dali ime Center. To se glasi zelo lepo in prijetno, pa tudi z ruskim jezikom je močno sorodno. Zadeva je nujna, kajti Moskva, naj bi slavnostno dobila novo ime ob 15 letnici boļševiškega prevrata, letos 7. novembra.

Na prvi pogled se zdi vest o preimenovanju Moskve neverjetna, v resnici pa stvar ne bo tako težka, saj se boļševiki presneto malo zmenijo za mnenje zunanjega sveta. Če so mogli napraviti iz Petrograda Leningrad, bodo lahko tudi iz Moskve Center. Potem pa ljudje ne bodo več potovali v Moskvu, temveč v Center.

Ta preklicani radio!

Neprijeten doživljaj je imel te dni v Amherstu na Škotskem Daniel Jolly. Kot soliden mož je hotel porabiti nedeljski počitek za prijeten izprehod po večerji in vrnil se je okrog 10., kakor se spodobi reda in domačega miru vajenemu možu, ki ima migreni podvrženo mlado ženo. Komaj je pa odprl vrata in prestopil prag svoje sobe, je zaslislal revolverjski strel in tuj glas, kričec: »Stoj, kjer si, sicer ti poženežem kroglo v glavo!« Prestrašeni mož je odskočil in jo ubral urnih nog na bližnjo policijsko stražnico, kjer je ves bled in drhteč povedal, kaj se mu je doma

INSKE

za hujšanje

Vam vrnejo vitkost, mladost in lepoto, ker raztope in odstranijo preobilno mast.

Tekom enega leta izgubite na težini 8—14 kg.

Doza 100 tablet Din 48.—, doza 200 tablet Din 74.—

Proizvajalec:

Lekarnar

Mr. BAHOVEC,

Ljubljana

NOVI VINODOL

najlepše kopalnice na Gornjem Jadranu s velikimi in lepimi plažami. 2 km dolga obalna pot ob lepem parku. Tenis igrišče. Prvorazredni hoteli in penzionji ter mnogo vil, obdanih od borov. Pojasnila daje Zdraviliška komisija. 146

ŠOTORE

SKLOPNE ČOLNE

kvalitetno blago, ugodne cene, katalogi in vzorci gratis

SPORTNA DELAVNICA B. KOLB

VIZMARJE ST. VID

Mali oglasi

Vaša beseda 50 par. Plača se lahko tudi v znakih. Za odgovor znakel. — Na upravljanje brez znakel se odgovarjamo. Najmanjši oglas Din 5.—

ZIVALI

DVE MLADI NEMSKI DOGI prodam. — Glince, Cesta XIII, št. 7. 3008

GLASPA

GRAMOFONSKÉ PLOŠČE PO L.— Din

posojuje »Slagenc, Aleksandrova cesta 4 (prehod »Viktoria palaca) in Maribor, Slovenska ulica 18. 70-T

NEPREMIČNE

TRGOVSKI LOKAL 20x3,70 m velik, s septembrom odda v najem Vical, Maribor, Gosposka ulica 5. 3025

ENONADSTROPNA HISA novo renovirana, s tremi stanovanji in pekarno, poleg spodarsko poslojpe in 1½ ha zemljišča, v sredini trga Velenje, na lepem in prometnem kraju ugodno naproday. Za izplačilo potrebno samo polovico denarja. Da se tudi v najem. Ponudbe na naslov: Anton Sattler, posestnik v Velenju. 3028

LEPO VILO na Brodu št. 28, pošta št. Vid nad Ljubljano, ob Savi pod smarno goro, prodam ali oddam v najem. Cena Din 70.000. 3011

PRILICNOSTNI NAKUP Kompletno urejena tovarna perila z novim električnim pogonom, ustanovljena pred 2 leti, v obratu 13 najnovejših specialnih strojev z vsem pripadajočim inventarjem zelo ugodno naproday. — Na ogled v Mariboru, Dravska ulica 10. 3004

SLUŽBE

BRIVSKEGA POMOČNIKA ki za dobro briti in striči sprejme v stalno službo frizerski salon »Luiza« v Ptuj. 3021

UCENCA zdravega, s primerno šolsko izobrazbo in poštenih staršev, sprejme takoj trgovina Franc Oset jun., Vransko pri Celju. 3020

SLUŽBO SOFERJA za osebni ali tovorni avto — iščem. Imam 8 letno prakso v mehanični delavnici ter soferški izpit. Govorim slovenski in češki jezik. Cenj. ponudbe na upravo »Slov. Narod« pod značko: »Sposoben za vsako delo 3016«.

VEITNARSKI DELAVEC srednjih let, neženjen, vešč celokupnega vrnarstva, išče službo po dogovoru. — Franjo Zvonar, Deželj dom, Ostjok 11, Strommayerjeva ulica br. 71. 3002

KUPIM

AVTOMOBIL rabljen — poltovorni ali osebni, kupi dr. Blum, Fara, srez Kočevje. 3026

SMREKOVIN DESK en vagon, za ograje, kupimo po nizki ceni. Mera: 1 colo, 5 m dolžine. Ponudbe na Sportni klub »Rudar«, Hrastnik 3015

RABLJENIH SODOV za vino, od 10—400 litrov, kupim vsake množine. Ponudbe na naslov: Franjo Serbedžija, trgovec, Virovitica. 3003

RAZNO

DAMA, ki si je pomotoma prisvojila solnčnik, in sicer v avtu Pečnikar, ki je vozel v soboto 30. julija t. l. ob ¼ 7. svečer od Sv. Križa v Ljubljano, se naproša, da ga odda soferju avto Pečnikar, Ljubljana-Sv. Križ. Dama je bila opazovana in je znana. 3030

Najcenejši nakupi **KONFEKCIJA — MODA** ANTON PRESKER, Ljubljana, Sv. Petra c. 14. 72/T

IZJAVA. Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgove, ki jih dela moja žena Marija. Josip Benzeljak.

HRVATSKA VINA Okoličje, Belo staro in novo, Portugalko, rdeč namizni Silvanec, prvorazredno in nizke cene. Vsaka količina. Prva vinogradeška družba pljevičških vinogradov, Gornji Desnac, pošta Jastrebarsko. 3024

Vsa pleskarska in soboslikarska dela izvršuje točno, solidno in po konkurenčnih cenah pod garancijo

J. HLEBŠ družba s o. z. pleskarstvo in soboslikarstvo LJUBLJANA, Mestni trg 19 ali Cankarjevo nabrežje 21. Telefon 3070.

»REFORM« so najpripravnije in najcenejše steklenice za konzerviranje povrtnin in sadja. — Glavna zaloga pri tvrdki Lovro Petrovar, Ivanjkovci. Ceniki na zahtevo. 3022

Restavracija hotela METROPOL (Miklič) toči prvorazredno belo in rdeče vino po Din 8.— liter

TRPEZNI AFRIK MODROCI samo Din 220.— spalne fotelje, fine tačane. Din 1300.— prodaja

RUD. SEVER, LJUBLJANA, Marijin trg 2 Telefon 2622

ČEVLJI NA OBRABO »TEMPO«, Gledališka ulica 4 (nasproti operi).

TELEFON 2059

PREMOG

SUHA DRVA Pogodnik, Bobovičeva 5.

L. Mikuš LJUBLJANA, Mestni trg 15 oriporoča svojo zalogo dežnikov in solnčnikov ter sprehajalnih palic. Popravila se izvršujejo točno in solidno.

STANOVANJA

DVE OPREMLJENI DVOSOBNI STANOVANJA s kuhinjama, sredi gornje Savinjske doline oddam letovnišarskim družinam ali pravnim strankam. Najemnina zelo nizka. — Pojasnila daje Marija Jeraj, Rečica v Gornji Savinjski dolini. 3019

LE BOLJSI OSEBI se odda opremljena solnčna soba v sredini mesta s souporabo kopalnice, Napoleonov trg št. 5/1 od 3. do 5. ure popoldne. 3010